

У теплу пору в лісах і парках активізуються іксодові кліщі, чиїх укусів людині слід остерігатися під час відпочинку на природі. Ці види кліщів перебувають в траві, на рослинності, на невисоких деревах, у ґрунті, норах тварин.

Головне джерело їжі кліщів – кров дрібних і великих ссавців, рептилій і птахів, але можуть нападати на людину, коли вона потрапляє в місця їх проживання. Період кровосмокання може тривати до 5-6 діб, при цьому самиця збільшується в 80-150 разів, занурившись хоботком глибоко в шкіру. Насмоктавшись крові – відпадає самостійно. Нападають і зовсім маленькі, майже прозорі німфи, що часто для людини залишається непомітним. Найчастіше кліщі прикріплюються до одягу людини, коли вона сидить на траві, або торкається гілок кущів та невисоких дерев. Кліщі присмоктуються до тіла людей не лише під час перебування на природі, але й через деякий час після відвідування зеленої зони, залишившись на одязі, речах. Крім того, вони можуть заноситись до житла людини з букетами квітів, собаками, іншими тваринами.

Укус кліща безболісний, тому що разом зі слиною він вводить в ранку анестезуючу речовину і тільки через декілька годин виникає відчуття болю. Звичайно дорослі кліщі, що присмокталися, виявляються людиною через 2-3 дні: в цьому місці з'являється припухлість, свербіння, почервоніння. Ураження, що викликають укуси кліщів, значно різняться в залежності від виду укусів кліща. Виникають як набряки, що сверблять, висипання та червоні плями, так і глибокі руйнівні процеси в шкірі. Кліщі є переносниками кліщового вірусного енцефаліту, кліщового бореліозу (хвороба Лайма), а також кліщових рикетсіозів та марсельської гарячки.

Кліщовий енцефаліт – це природне вогнищеве гостре інфекційне вірусне захворювання з переважним ураженням центральної нервової системи, яке може привести до інвалідності, іноді навіть до летальних випадків. Кліщовий вірусний енцефаліт починається з головного болю, гарячки, нудоти, блювоти та порушення сну. Вірус кліщового енцефаліту зберігається та розмножується в організмі кліща та передається наступним поколінням. Заразитися можна не лише під час кровосмоктання, а й при випадковому роздавлюванні кліща чи розчісування місця укусу та втиранні в шкіру зі слиною чи тканинами кліща збудника інфекції, при вживанні в їжу сирого молока інфікованих кіз, корів. Від хворої людини до здорової це захворювання не передається.

Що робити, щоб не допустити укусу кліща?

- Для прогулянок на природі покривайте голову головним убором і одягайте світлий однотонний одяг з довгими рукавами, який щільно прилягає до тіла - аби легше було помітити кліщів.
- Кожні 2 години прогулянки оглядайте себе і своїх супутників, аби виявити кліщів. Повторіть огляд вдома. Особливо ретельно обстежте ділянки тіла, покриті волоссям.
- Місце для привалів на природі звільніть від сухої трави, гілок, в радіусі 20-25 м.
- Повернувшись додому, відразу зніміть і ретельно огляньте одяг, виперіть та випрасуйте його. Найчастіше кліщі чіпляються до одягу людини, тому можуть присмоктуватись не лише під час перебування на природі, а й згодом, перекочовавши із одягу.
- Використовуйте для захисту від кліщів спеціальні ефективні засоби - репеленти, які відлякують кліщів («Офф», «Рейд» та ін).

Що робити, якщо кліщ присмоктався?

- Якщо Ви виявили кліща на шкірі, негайно зверніться до найближчого травмпункту. В разі , якщо це неможливо, видаліть його самостійно: повільно витягніть разом із хоботком, розхитуючи його пальцями, обгорнутими марлевою серветкою, пінцетом чи петлею з нитки, яку слід закріпити між хоботком кліща та шкірою людини. Є спеціальні пристосування для видалення кліща - TickTwister (гачок). І пам'ятайте: чим менший час кліщ був присмоктаний, тим менший ризик зараження.

- Після видалення кліща змастіть ранку розчином йоду або спиртом. Якщо хоботок залишився, його видаляють стерильною голкою. Після видалення ретельно вимийте руки з милом

- Видаленого кліща необхідно досліджувати на зараженість, якщо він ще живий. Покладіть його в чисту ємність, яка щільно закривається зі злегка зволженим шматочком вати або паперовою серветкою на денці. І протягом двох діб відвезіть в лабораторію. Якщо це неможливо то кліща слід спалити.

- Протягом двох тижнів щоденно замірюйте температуру тіла, а в разі її підвищення чи виникнення почервоніння на шкірі зверніться до лікаря- інфекціоніста!

Засоби особистого захисту від кліщів прості і доступні кожній людині, яка дбає про своє здоров'я.